
CHANSON NEVEZ

*Var sujet glae'har ha tristidiguez daou den
yaouanek, demeus a baroz Speyjet, prest da
vervel gant un-galon.*

Tud yaouanek deus ma faros, didosted, me o ped,
Da zillaou ar voez a zo gweñ erruet :
Me zo eur sergent-major, tistrei deuz an armeio
Rejouisset ma halon, o eutret bars ar vro.

Pa voan me partiet, da goumañç va c'hanje,
Moa losquet var ma lerc'h objet va c'harante,
Moa losquet var ma lerc'h, fleuren ar yaouankis,
Evit mont d'ober eur c'hampagn, tressee ar guer a Paris.

Epad pevar bliss anter, e zon bet e regiment,
Hi neus gret va oll chagrio a va brassa tourmant,
Bennos a bep mintin, a pad an deis, aliez,
Va speret o nize betee ty va mestres.

Ma speret a nize betee va bro beniguet,
O sonjal a beb momet bars va amzer passeet,
C'hoarvezout a re guenln, e guis an duzunel :
Pa ve collet ganli e far, a non dol da vervel.

Guenime, tud yaouank, c'hoarvese memes tra,
Glae'haret bras a voan, o tont da bartia,
Bannet o voa va c'halon, o toned d'hi c'huitad,
Hi pa velas ac'hanou e devoa calonad.

Eis devez arog partial, visemp assables hemde
Ac eur sulvez d'abardaë, hi a lavaras din-me,
Au daelo n'hi daou lagat, hi mones entrecoupet :
— Petra rin-me, den yaouank, pa vee'hu partiet.

— Me ya da vont breman, da ober pinijen,
Da lequat floua e du va oll dillojou guen
Evit ober caoa, da ma maia caret,
Partiet evit a Republik, en deioù tremenet.

— Pa vee'hu erru n'ho regiment, me o ped va servieher,
Da rei d'hin ho quehellou, ractal dre eur liser,
Me a meus chagrin bras, gand aon n' v'eeh casset,
En tu al d'ar mor bras, guis d'ar vartolodet,

Ar blavez mil eis cant tri ugen a daouzee,
Da zeves gouel an Nedelec, a voan-me partiet,

H 76

485/A

— 2 —

Da zeves gouel an Nedelec, da zegueur deuz a noz,
Pa voa ma e'hamaradet ail o e'hont da repos.

Voan o vont da di va mestres, da faret dei quenavo
Hi pa velas a e'hanon a gommenas gwelo,
— Arca eta, den yaouank, moe'h o vont ar mes ar vro.
Benzet e zeo ma e'halon, en neur mor a zafo.

— Quenavo a laron d'och, quenavo ma mestres,
Ben ar pevar pe pomp bloas, n'hi n'hom gavo assemble.
Hi a vouches din neuse, n'hi daou lagad an daelo,
Hac a coueas d'an douar, casi guis d'eun den maro.

Dan de quenta blas voan erru bars ar guer a Ruel,
Cetu me scrivas eur lizer d'am mestrezie fidel ;
Hi a respontas din, pevar devez goude
Penaos a voa clan, elan bras voar hi gouele.

— Mar na teut quet d'am e'honsoli, ma servicher fidel,
Gand ar ebagrin, ar glac'har, me zo prest da vervel.
Ho ! pebeus malheur evit eun den tener da guitad he vro.
Ho velet e vna earet, bars toui der ar maro.

Pa ven e faction, var ar meneion huel
Ma daou laguët a droe evar zu Breiz-Izel
Ma daou laguët a droe, evar zu ty ma mestres,
Mes na vellent netra, nemet coajou aliez.

Deus ar mintin a gleven un nombr a lapousset
A mouez ar rossignol, var hec ar veen pignet,
Ar rossignol a laras din dre e vouez melodios ;
— Te ho e'beus ebars ar guer eur vestres carantesus.

— Eur vestres leun a e'bloac'har, a carguet a anken.
Abaoue e zoc'h partiet, o e'hober pinigen.
Neuse a lavaras din, gand e vouez triomphant ;
Me gred e zoc'h glac'haret, couls ac'hi, soudard yaouank.

— Var ta dal he zeo merket, gand lion an dristidiguez.
Penaos he zoc'h anquenet, o qritat da vestres.
Neuze a zisquennas d'an traou da vodik, da vodik,
Hac a teuas var ma seob, d'a gana ar mosik.

An eostic a laras din, gand e vouez triomphant ;
— Me a vezo fidel d'och queit ema vec'h no regiment ;
— Arca eta, eonic bian, mar vec'h din ken fidel,
Ez a lello evidon, da vetec Breiz-Izel.

Ben arc'hoas mintin, querquent vel ma vo scler,
Te a tenuio d'am e'hamp, da guere'hat eur lizer,

— 3 —

Hanter nos mintin, n'a voa quet selor an de,
Me glevas ma messenger ; var ma frenes o cane.

Lavaret a re din neuse dre e ganaouen :
— Boet din ar paper, ma partllu souden.
— Kerz eta, costic bian, da zious esquel digoret,
A quemeret an hent da vonet da Speyet.

Neur errui bars ar vro te hei da dy ma mestres,
Ac a commeso cana e quichen e frenes,
Te a lavaro del penaus vec'h digasset,
Deus ar guer a Baris, gant e muia caret.

Dan heur an anter nos, erruas an costic.
Da houll en digor digand ma mestresic :
— Plac'h yaouank, emezan, digoret din an or
Me zo digasset aman, gant ma sergent-major.

— An den yaouank-se, herves a meus clovel,
A zo choazet gand Douc, vit bea da briet,
Cetu aman eur liser a nees roet din-me,
Me ia da bartial breman, da gonta dezan o toare

Ar blaves mil eis cant tri-ugen a e'houstec,
Ministr ar brezel en devea decidet,
Ministr ar brezel en devoa decidet
A veze bet liberet tout ar blavez unec.

Da ma mestres ractal, a serivaz eur liser,
Evi annoug dezi a voan erru dar guer.
— Arca eta, plac'h yaouank, a lavareu dezi,
Quemeret da joüstud a gulted da ennui.

Dan decved a vis do, a voan me partied,
Deus ar guer a Baris, vit va bro benigoet,
Neuse a leuas soac'h din na demeus ma mestret,
Evit un den yaouank pebeus pijadures.

Neur errui bars ar vro ezon et d'y gaellet :
Neur entreal bars an ty dezy voan non adresset :
— Bonjour doc'h, ma mestres, cetu me bars ar vro,
Erru on gnd joüsted, da laquat fin do caño.

— Laquet breman e ru an dillajou pa gret
Laqueti loua e du, pa voan me partiet,
Laqueet breman o torn, e'han o servicher,
Ma vestimp-ni unisset ar rest deus on amzer.

— Cetu aman eur seien, evit fin deus or yaouankis.
A meus digasset doc'h, deus a guer a Baris,
Conservit anezi, gand o coalen arc'hant,
Quen a ieffemp on daou ous tol ar sacramant.

— 4 —

— François ques, va servicher, eme ar plac'h, neuse,
Na momp quiet ar bonheur d'errui bars ar point se
Or e'herent o deuz chenebet aboue zoe'h partjet,
Ny eo an daou malheurussa zo gant Doue crouet.

— Ma mestres ! ma mestres ! ! nam zisconsolet quiet,
Car me a meus eur galon a zo tener meurbet,
Me zo eun den yaouank, listrei deus ar armeo,
A meus souffret deja nomb bras a dourmancho.

— Mes ebars va oll chagrin me a nom gonsole,
Pa teue song din a e'hanoc'h va dous, va e'harante,
A breman, va mestres, ma veseimp separet,
Gand eur bared avel, me a vo discaret.

— A possibl a ve eta, a mellemp meritet,
Deus a beurs or e'herent, un dris quer eri meurbet,
Deus guenla-me dan Illis, bezemp on deou fidel,
lamp d'ober or promesse, dirag en Aviel.

— Neuse ni bedo Doue, ac e Vam beniguet,
Da rei da dout or e'herent, selerigen var ar sujet
Demeus ar bromesse a mump ny on daou gret
Da vevi assembles, quiet a vimp var ar bed.

— Arca eta, den yaouank, me guemer eur loden,
Demeus o e'hol chagrin, a demeus o e'hoeken,
Breman vellan ervad, demeus o propojo,
Evit on separi, neus nemet ar maro.

— Et breman dar guer, a me ia ive,
Ac informomp or sud, deus bollonte Doue,
A hen dissul d'abardaë, dan heur goude creis-le,
N'y nom gavo assembles da gonty on doare.

— N'y nom gavo assembles lec'h a mump goufennet
Selerigen digand Doue, ac e Vam beniguet,
Laromp breman eur *Baler* roz nom sispartia,
Quevavo ta, ma mestres, quieto dissul guenta.

An den yaouank errui bars ty e dad.

— Arca eta va sad quez, silaout va feden,
Me ia d'expliqua doc'h breman va flaneden,
Me ia da lavaret d'oc'h gr pes so erroet,
Ac ar pes a bonez bemde var ma speret.

— C'houec'h vias so tremenet aboue pardon ar C'hoat,
Voa goneet va e'halon, gand eur plac'hie yaouank :
Gant e c'hamaradezet, moa guellet anezl,
Cbarmet doa va e'halon, goneet a voa gonty.

— 5 —

— An eil gwech ma y guellis voa bars illis Sant-Por,
Daoulinet ebars ar c'hœur. vis-a-vis dan nuler.
Ene pa moa y gullet neuze a moa songet
Penans a voa un elz deus an en disquennot.

— Pa voa echu an overen, voan deut'mes an illis
D'y gortos bars ar verred, goude fin an offiq,
Pa voa o sortial ar mes deus ar porchet
Me zirijas ma fajou vit monet d'y e'havet.

— Doujour d'och plabik yaouank, rouanes an douer,
Ebars ar Finster, na veifen quiet o par,
Gouret eo ma c'halon gueno'h plabik, yaouank,
Lavaret dfo, me o ped, breman o sentiment.

— C'houi ez eo, den yaouank, an hini a garan,
N'eus nemedoc'h d'am laquat eurus bars er bed-man,
Ma c'halonik a voa gueno'h hu gouzet,
Aboue ar c'henta gwech, ma gueno'h pariantet.

— Mar vesimp sepatet, me vo ar malheurussa
A zo bet gand Doue crouet bars er bed-ma,
Rac se, eta, or sud ques, designomp ou deves,
Vit n'a erruffomp tout da bariant assemble,
C'hoant brasa mump on daou da vea priejo,
Evit gallout nom garout, tre betec ar mare.

Respont dan daou den yaouank

— Area'la, daou den yaouank, n'y a deus o maguet,
Ac evit dimezi or d'honje na po quiet.
Ny na gredomp hirviquen 'zo'e'h galvet gant Doue,
Car na neus evidoc'h, noalc'h, a fidelite.

An daou den yaouank d'ho c'herent

— Ben dissul quenta, epad an overen,
Eguis domp ni on daou, goulennit selerigen.
Evar ar garantez a zo e n'or c'halon,
Ac a pezo respont deus on affection.

— Na dent quiet da goptaria diou garantez parfall,
Pere varvo gand gloe'har mar vint dispartiet,
Ny a teu do pedi da rei domp o eonje,
Ma vezo gret er bed man, pes zo laquet gant Doue.

Respont dan daou den yaouank

— Inutil ezeo doe'h, insisti davantach,
Unan ahaoc'h hoi da govent an inf ul da seoulach,
Noe'h quiet galvet gant Doue da vea unisset,
Rac-se eta, daou den yaouank, rak-se nom sepatet.

— 6 —

An den yaouank de guerent

— Arca eta, va oll guerent, me la da lavaret ;
 Bana a ret ma e'halon, troubli ret ma speret,
 Me la da lavaret d'och, quenavo ' quenavo !
 Vare'hoas pe darzo an de, me a vezo maro ! ! !

An den yaouank rencontrae e vestres

Don heur goude creiste, me gavas va mestres,
 A hy glaharet bras a leun a d'riadidigues,
 — Antron Doue, den yaouank, o pebeus planeden,
 Hannet ezeo ma e'halon, siouas gand an anken,
 Oh ! querent malheurus, e'houl a pe ar galon,
 Da lezel daou den yaouank, da vervel gand rau-galon.

An daou den yaouank d'ho e'herent

— Preparer o tillat eson, shen are'hoas vialin
 N'y a vo cavet maro, dindan ar veen ivin
 A zo quichen an illis, e cornig ar verred
 A dindan pehini, n'y a vo interret
 Laquet a hanomp, me o ped, dindan ar memes be.
 Evit ma veflomp assemblies, hed na eternité ! Amen !!

FRANÇOIS RUPPE.

CHANSON NEVEZ

*Vour sujet ar gonscrivet yaouank demeus ar
 blaves mil eis cant unec a tri-uguen*

*Domine potentissime da luminem mihi
 Me oped ta, va Doue, dont dam seletigen
 Evit ma hallin discleria va huez tremenet
 Ac ar poanion da bere, siouas, e zon sujet.*

Digorit o tlon seour, silaonit un den yaouank
 Pehini neus quitted e vro, ar blaves-man present
 Ar blaves mil eis cant daouzec a triugen
 Dar bemp var nuguent an vis kersu, vit tel doe'h da gomprea.

An deis-se deus ar mitin, voa dent an ordrenang
 Da bartlil dan dregon, evit ar republik Franc
 Cetu ar gonscrivet yaouank, oll voa glac'haret,
 O elevet ar hellou-se, o e'hallon voa rannet.

Obliget da gultad, ho e'herent ho mignonnet,
 Ho sadou, ho mamou, ho breuder, ho e'horazet,
 Var ma fellen voa merket ar o'homso cri a criol !
 « Punisset a vec'h, mar vanket d'an appel. »